

## **Varikon raiteiston toiminnan kuvaus (27.6.2018)**

Liikennöintivuorokauden alussa varikolla on käyttövalmiudessa vaadittu vaunumäärä 7 + 18 vaunua. Eripituiset vaunut voivat lähteä liikenteeseen toisistaan riippumatta. Liikellelähtöjen aikaväli on noin minuutti itse varikon vaihdeasetusten puolesta. Käytännössä liikellelähtöjen väliä voi rajoittaa katuristeysten valo-ohjaus.

Kuljettajat aloittavat työvuroron varikon sosiaali- ja työnjohtotiloissa. Varikolla on mahdollisuus vaihtaa työasu. Kuljettajalle on sisätiloissa reitti säilytyshalliin. Kulkureittiä vaunuihin ja vaunujen välien sijaintia hallissa ei ole vielä määritelty (27.6.2018). [Huomautus 28.11.2018: Viitesuunnitelmaan on lisätty pysäköintihallin alittava käytävä huoltotilojen ja säilytyshallin välille.]

Nykyaikaisen raitiovaunun päivittäishuollon jaksoajan ei pitäisi olla 15 minuuttia enempää. Keskimäärin päivittäishuolto kykenee ottamaan vastaan vaunuja silloin 7,5 minuutin välein.

Käytännön huoltotyössä on kuitenkin vaunukohtaista vaihtelua, minkä vuoksi tarvitaan puskuria, eli paikka, jossa linjalta tulevat vaunut voivat odottaa päivittäishuoltoon pääsyä. Laajasalon varikolla tähän käytetään ohitusraidetta ja säilytyshallin raiteita.

Mikäli linjalta tuleva vaunu ei pääse suoraan huoltoraiteelle, vaunu ajaa säilytyshalliin vastakkaiselle reunalle kuin mihin ajetaan huollettuja vaunuja. Kuljettaja jättää vaunun säilytyshalliin virrat päällä, jotta huoltokuljettajalta ei kulu aikaa vaunun käynnistämiseen. Muutoin kuljettaja ajaa vaunun huoltohalliin.

Huoltokuljettajan ajettua huolletun vaunun yösäilytykseen huoltokuljettaja ottaa säilytyshalliin jätetyn huoltamattoman vaunun ja ajaa sen kadun kautta huoltohalliin. Jos säilytyshallissa ei ole huoltamattomia vaunuja, huoltokuljettaja kävelee takaisin päivittäishuollon tiloihin.

Huoltohallissa voidaan huoltaa neljää vaunua samanaikaisesti. Tulosuunnassa ensimmäisenä on ns. monttupaikka, jossa tehdään alustalle tarvittavat toimet. Näiden jälkeen vaunu ajetaan eteenpäin ”lattipaikalle”, jossa voidaan tehdä muut työt, jotka eivät edellytä monttua.

Hiekotus tehdään paineilmatoimisella hiekotuslaitteella päivittäishuollossa. Hiekkasiilo sijoitetaan kuorma-auton helposti saavutettavaan paikkaan huoltoraiteiden vierelle sisätiloihin.

Huoltohallissa on vaihto-osavarastot (uudet ja poistettut) sekä varastoituna tarvikkeita ja nesteitä.

Ulkopesuun on pesukone päivittäishuollon läntisellä raiteella ja toinen pesukone huollon vieressä ohiajoraiteella. Yksi pesukone huoltohallin raiteilla rajoittaa vaunujen vapaata tuloa kummalle hyvänsä huoltoraiteelle, koska pestävät vaunut on otettava pesukoneraitteelle tai ohiajoraiteelle, jolla ei voi tehdä huoltotöitä. [Huomautus 28.11.2018: Kaksi pesukonetta on suunnitelman sisäinen varaus. Yhden pesukoneen kapasiteetti on riittävä, ja lopullisessa suunnittelussa kannattaa harkita pesukoneen sijoitus. Oletan, että huoltopaikan lisäys huoltohalliin pesukoneen paikalle on arvokkaampi kuin pesukonepaikka.]

Virroitimen vaihto on mahdollista huoltoraiteella, jolla ei ole pesukonetta.

Työvaunun varustelu ja kunnossapito tehdään kokonaisuudessaan omalla raiteellaan säilytyshallin puolella.

Kaikki työt tehdään huoltohallissa. Silloin säilytyshallia ei ole tarpeen varustella työskentelytilaksi muutoin kuin työvaunun osalta. Järjestely sallii raidevälien käyttämisen pilareihin tai tukimuureihin. Säilytyshalliin ei tarvitse järjestää kulkua trukilla tai työvälinekärryillä. Ulosajoraiteen länsipuolella raidevälit ovat 5 metriä, mutta on paineita kaventaa raidevälejä hyötypituuden lisäämiseksi.

On hyvä ymmärtää, että varikolla on liikennettä aamuyöstä noin klo 4–6 ja illalla noin klo 20–01.